

الکترو شوک درمانی (ECT)

این روش درمانی یک روش مهم، موثر و بی خطر در درمان انواع اختلالات عصبی-روانی، افسردگی و روان پریشی می باشد. در بیماری‌هایی که مصرف دارو بر آن‌ها اثر ندارد و به دلیل برخی عوارض دارویی قادر به مصرف آن‌ها نیستند، کاربرد دارد. شوک در موارد بسیاری افسردگی شدید را در عرض یک هفته برطرف می کند. و به کوتاه شدن دوره بستری کمک می کند و علائم بیمار سریعتر فروکش می کند. ولی پیدایش فواید کامل آن مستلزم چندین جلسه درمان طی چندین هفته می باشد. برخی بیماران به دلیل ترس و استرس از انجام این درمان امتناع می کنند. این روش همراه با بی هوشی خفیف می باشد و بیمار متوجه روند شوک درمانی نمی شود.

موارد ممنوع الکترو شوک

الکتروشوک منع کاربرد مطلق ندارد، فقط در مواقعی که بیمار با انجام شوک در معرض خطر بالاتر قرار بگیرد مثلاً تومورهای اعصاب مرکزی یا بیماری‌هایی که به تازگی سکته قلبی را پشت سر گذاشته اند، باید با احتیاط برخورد شود.

موارد استفاده از الکتروشوک

شایع ترین مورد استفاده اختلال افسردگی شدید است. همچنین در بیماری‌هایی که به دارو پاسخ مناسبی نداده اند، افرادی که میل به خودکشی یا دگرکشی دارند، خانم حامله که مصرف دارو برای آنها مضر است، و بیماران اسکیزوفرنی حاد هم استفاده می شود.

تعداد جلسات درمانی با الکتروشوک

جلسات درمانی الکتروشوک معمولاً دو یا سه نوبت در هفته و در مجموع در:

← اختلالات افسردگی ۶-۱۲ جلسه

← مانیا ۸-۲۰ جلسه

← اسکیزوفرنی بیش از ۱۵ جلسه

← کاتاتونیا و دلیریوم ۱-۴ جلسه

درمان باید تا حصول حداکثر پاسخ درمانی ادامه یابد. گاهی نیاز به درمان نگه دارنده هفتگی یا دو هفته یکبار و یا ماهیانه می باشد که هم موثر و هم پیشگیری کننده است.

اقدامات لازم قبل از الکترو شوک

- بیمار از نظر بالینی، عصبی، بیهوشی و آزمایشات خونی بررسی شود.
- روز قبل از شوک استحمام فراموش نشود.
- شب قبل از شوک هیچ گونه داروی آرامبخش مصرف نشود.
- اگر بیمار دچار سرماخوردگی یا آنفلوآنزا شده حتماً به دکتر بیهوشی اطلاع داده شود.
- بیمار ناشتا باشد یعنی از ۶ ساعت قبل چیزی نخورده باشد.
- اگر دندان مصنوعی دارد آن را از دهان خارج سازد، زیور آلات خارج شود و اگر نمی تواند روی آنها چسب زده شود.
- قبل از مراجعه حتماً ممانه خالی شود.
- خانم‌ها از لاک و مواد آرایشی استفاده نکنند تا متخصص بیهوشی از رنگ ناخن‌ها آگاه باشد.

الکتروشوک

مجتمع آموزشی، درمانی، پژوهشی خورشید

واحد آموزش سلامت همگانی و بیمار

۳۲۲۲۲۱۲۷ - ۲۶۵۱ داخلی

nour.mui.ac.ir

تهیه کننده: ثریا زارع، مریم موذنی

نائبه کننده: دکتر نرگس محمدی، سیما قزلباش عضو

هیئت علمی دانشکده پرستاری

تنظیم کننده:

سوپروایزر آموزش سلامت همگانی / سوپروایزر آموزشی

کد پمفلت: BR/PR/029

سال ۱۴۰۰

عوارض بعد از الکترو شوک

سر درد و فراموشی کوتاه مدت برای کنترل سردرد مصرف مسکن های ساده مثل استامینوفن توصیه می شود و فراموشی هم کم کم از بین می رود و موقتی است.

مراقبت های بعد از الکترو شوک

- بیمار تا چند ساعت بعد از شوک باید استراحت کند.
- به علت گیجی و خواب آلودگی بیمار را تنها نگذارید و مراقب سقوط وی باشید.
- بعد از بیداری بیمار او را به موقعیت زمانی و مکانی آشنا سازید.
- مصرف مایعات فراوان توصیه می شود.
- در صورت داشتن سردرد با مشورت پزشک مسکن استفاده شود.
- در صورت داشتن حالت تهوع از قرص های ضد

منابع:

۱. پورافکاری ن، خلاصه روانپزشکی کاپلان و سادوک. انتشارات شهرآب، تهران. ۱۳۹۸.
۲. کیقبادی س، اسدی نوقایی ا. روان پرستاری. انتشارات بشری. تهران. ۱۳۸۰.

ارزیابی داروهای مورد مصرف در جریان

الکتروشوک

در طی شوک درمانی، داروهای ضد افسردگی سه حلقه ای و چهارحلقه ای و آنتی سایکوتیک ها را می توان ادامه داد ولی داروهای زیر باید قبل از الکتروشوک قطع شود.

- بنزودیازپین ها (مانند خواب آور ها) آستانه تشنج را افزایش می دهد.
- لیتیموم زمان تشنج را افزایش می دهد.
- کلوزاپین باعث پیدایش تشنجات دیررس می شود.
- لیدوکائین آستانه تشنج را افزایش می دهد.
- رزپین باعث اختلال در فعالیت سیستم های تنفسی و قلبی عروقی در طول انجام شوک می شود.
- تتوفیلین زمان تشنج را طولانی می کند.

فرایند انجام الکترو شوک

در ابتدا یک بی هوشی مختصر به بیمار داده می شود که بیمار متوجه هیچ دردی نمی شود و ۱۰ دقیقه بعد از اتمام شوک هوشیاری خود را به دست می آورد. توصیه می شود تا یک ساعت چیزی نخورد و انجام کارهایی که نیازمند هوشیاری می باشد مانند رانندگی انجام ندهد.

